

Zpravodaj obce Poniklá

POD HORAMI

7-8/2022

OSLAVY VESNICE ROKU

5

50 LET TJ PONIKLÁ

15

HISTORIE DIVADELNÍCH
BUDOV

16

OBSAH

Jednání obecní rady	3
Společenská kronika	3
Obecní hlásný	4
Vyhlášení vesnice roku LK proběhlo se vsí parádou	5
Komun. volby – Ponikelské obrození	8
Komun. volby – SDH Poniklá	10
Komun. volby – Sdruž. nez. kand. a TJ Sokol Poniklá	11
Hledáme historické školní fotky	12
Školská rada	12
Volby do ŠR – výzva pro rodiče žáků	12
Tradiční řemeslné kurzy opět v Poniklé	13
Vítejte v cirkuse HAPO-HAVI... olééé	14
Oslava 50 let TJ Poniklá	15
Ponikelské divadelní budovy	16
Poklady z Preložky IV.	21
Literární putování LK	22
Hasiči radí občanům – aby v přírodě nehořelo	25
Babí léto v Krkonoších plné zážitků	26

Svoz nebezpečného odpadu v neděli 25. září 2022

Místo a čas pro osobní předání nebezpečného odpadu:

- Poniklá – sběrný dvůr (8.00–8.15)
- Poniklá – u kostela (8.20–8.30)
- Poniklá – Rovinka – Huderovo (8.35–8.40)
- Přívlaka – nádraží ČD (8.50–8.55)

Přijímány budou následující druhy odpadu: obaly obsahující zbytky nebezpečných látek, vč. olejových filtrů, oleje a tuky, absorbční činidla (znečištěný textilní materiál), barvy, lepidla a pryskyřice, rozpouštědla, kyseliny, zásady, nepoužitá léčiva (léky), pesticidy (hnojiva), olejové filtry a další zaolejovaný materiál, oleje, tuky, akumulátory, baterie, články, zářivky

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

OBECNÍ ÚŘAD

starosta Tomáš Hájek

603 569 389, 481 585 133

Hajek@ponikla.cz

Věra Nováková, Alena Soukupová

481 585 981

obec@ponikla.cz

obecní četa, sběrný dvůr (T. Klikorka)

608 084 782

ceta@ponikla.cz

VODOVODY (odečty, poruchy)

Hoření a střední Poniklá, Nová Ves (M. Dobiáš)

737 863 818

Dolení Poniklá, Přívlaka, Preložka (J. Čížek)

721 154 738

Pečovatelská služba Poniklá

481 549 400

MUDr. Karásková

481 585 174

Ordinační hodiny v Poniklé čp. 266:

PO: 13.00–18.00

ÚT: 8.00–12.00

ST: 8.00–12.00; na objednání: 12.00–13.00

PÁ: 8.00–12.00; na objednání: 12.00–13.00

Ordinační hodiny v Jilemnicích J. Harracha čp. 90:

PO: 7.30–12.00

ÚT: 14.00–17.00

ČT: 7.30–12.00

MATEŘSKÁ ŠKOLA

481 585 257, 737 711 997

skolka.ponikla@seznam.cz

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

481 585 206, 604 310 491

zs@ponikla.cz

KNIHOVNA

732 608 524

knihovna@ponikla.cz

DĚTSKÝ LÉKAŘ (lékaři Dětského odd. MMN

Jilemnice)

481 551 338 Poniklá

481 551 339 Jablonec nad Jizerou

481 551 332 Jilemnice

Ordinační hodiny:

PO: 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

ÚT: 7.00–12.00 ordinace Poniklá

ST: 12.00–16.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

ČT: 13.00–18.00 ordinace Poniklá

PÁ: 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

Zpravodaj obce Poniklá **POD HORAMI 7–8/2022**, číslo 215, ročník 52, reg. č.: MK ČR E 17675, náklad 430 výtisků.

Vydává obec Poniklá, Poniklá 65, 512 42 Poniklá, IČ 00276006. Internetová adresa: www.ponikla.cz

Odpovědná redaktorka a jazyková korektura: Hana Hájková. Tisk: Gentiana Jilemnice. Cena 10 Kč.

Zpravodaj Pod horami je dvouměsíčník. **Uzávěrka příštího vydání: 25. 10. 2022**

SVÉ PŘÍSPĚVKY A PŘIPOMÍNKY, PROSÍME, ZASÍLEJTE NA E-MAIL: redakce.podhorami@gmail.com

Příspěvky mohou být redakcí upravovány a kráceny. Zveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

Za všechny příspěvky děkujeme!

Ilustrace na úvodní straně: Oslavy Poniklé – vesnice roku 2022 Libereckého kraje, autor: Vojtěch Kapouněk

Jednání obecní rady za období červenec až srpen

Vážení ponikelské sousedé, máme za sebou horké letní měsíce, které má většina z nás spojené především se Svatojakubskou poutí, která také letos přinesla spoustu zábavy za lidové ceny. Mimořádnou veselici, která se několik příštích let nebude opakovat, bylo slavnostní vyhlášení Vesnice roku Libereckého kraje, kterou jsme jako vítězové krajského kola měli tu čest pořádat a hostit. Léto ale nebylo jenom o zábavě, ale také o práci, a tak si pojďme na řádcích níže připomenout to nejdůležitější z činnosti rady obce.

V minulých měsících jsme vám slibovali, že koncem měsíce července se budeme moci pyšnit v hasičských garážích novou automobilovou cisternou s stříkačkou. Žel musíme si ještě počkat. Prodávajícím jsme byli informováni o zdržení v dodání podvozku, obec obratem informovala o postupu a potřebných dokumentech nutných pro uzavření dodatku o prodloužení relevantního termínu dodání. Vzhledem k tomu, že nám prodávající tyto dokumenty nedoručil a komunikace z jeho strany je spíše žádná než nějaká, budeme postupovat dle uzavřené kupní smlouvy a uplatňovat sankce za nedodržení termínu dodání.

Příjemné horké dny na koupališti byly zkaleny zprávou o závadě na čerpadle pískové filtrace. Neznámou osobou došlo první červencový víkend v rozvaděči čerpadla k přepnutí z automatického systému na ruční chod, což čerpadlo poškodilo. Akutní stav

byl vyřešen díky společností VODA CZ, která instalovala náhradní čerpadlo. Původní čerpadlo bylo odesláno na opravu a již opět funguje, tak jak má. Ovládání čerpadla bude v budoucnu lépe zabezpečeno.

Rada obce se zabývala zadáním projekčních prací na budoucí rekonstrukce v objektech ZŠ Poniklá a smuteční síně. Zpracováním byla pověřena Ing. arch. Markéta Jebavá (mimo jiné autorka interiéru baru před multi-mediálním sálem v přístavbě ZŠ nebo vstupního prostoru v KD Kantýna). V případě smuteční síně rada obce souhlasila se zadáním studie návrhu interiéru i okolního prostranství. U ZŠ Poniklá, kde se plánují interiéry půdy (umístění školního klubu a kabinetů) a rekonstrukce sborovny, bylo radou doporučeno konzultovat záměr s projektantem požárně bezpečnostního řešení staveb, aby byla jistota, že případný návrh kladně projde kvůli možnému řešení únikových cest v případě požáru.

Velkými tématy rady obce k řešení během letních prázdnin byly zejména přípravy na slavnostní předání ocenění Vesnice roku Libereckého kraje (jak se vše povedlo shrnuje pan starosta v samostatném článku) a chystání programu prezentace obce pro celostátní kolo Vesnice roku.

Vážení sousedé, užijte si poslední letní dny a prožijte příjemně pohodový nadcházející podzim!

■ **Petra Novotná, místostarostka**

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

(červenec až srpen 2022)

JUBILEA

Karel Biedermann, 70 let
Hedviga Jónová, 80 let
Květa Neradilová, 85 let
Jaroslava Hradecká, 85 let
Věroslav Šimůnek, 95 let

NAROZENÍ

Václav Čurda
Oliver Hájek
Viktor Hrcuba
Vilém Nesvadba

ÚMRTÍ

Marie Zoubková
Margit Janouchová

SŇATKY

Veronika Krausová a Martin Holubec
Kateřina Kobrová a Martin Saska
Jana Kázmerová a Tomáš Klikorka

ZLATÁ SVATBA

Zuzana a Jiří Pajeroovi
Zdeňka a Vladimír Bordeovi

DIAMANTOVÁ SVATBA

Věra a Jaroslav Uríkovi

Žádost o prodej obecních pozemků:

Pozemek: severní část ppč. 1745
v kú Přívlaka

Žadatel: Jindřich Musil

Pozemek: ppč. 2967/1 v kú Poniklá

Žadatelé: Petra Volejníková,
Eliška a Tomáš Noskovi

Pozemek: části ppč. 411, 412, 416/5
v kú Poniklá

Žadatel: David Řehořek

TULÁČKOVY SLAVNOSTI

Sobotní odpoledne **24. září**
věnujeme ponikelskému rodákovi,
malíři **Jaroslavu Skrbkovi**.
Podrobný plakát bude zveřejněn
později.

Obecní hlásný

Pošta v novém kabátu

V létě také bylo dokončeno kompletní zateplení a výměna oken a dveří v bytovém domě 54+55 (Pošta). Vzhledem k cenám za energie se to bude jistě všem nájemcům hodit. Původně přislíbenou dotaci se díky nové žádosti podařilo zvýšit o cca 400 tis. Kč, které tak zůstanou v bytovém fondu pro další opravy obecního nájemního bydlení.

Opravy místních komunikací pokračují

O letních prázdninách firma M-silnice vyasfaltovala další dvě místní komunikace uprostřed vesnice, které byly doposud více prašné než zpevněné. Cca 700 metrů nově zpevněných cest včetně nového podloží vede v zastavěných částech vesnice, děkujeme tedy za trpělivost všem sousedům během dopravních omezení při stavbě. Opravy těchto komunikací byly z 85 % kryty dotací, obec tak platila „jen“ 15 % jejich ceny. Zároveň došlo k vyasfaltování parkoviště na boku kulturního domu, čímž se uzavřela první etapa úprav jeho okolí. Z asfaltování letos zbývá ještě jedna přívlacká cesta („pod hájem“) a pro letošek bude z velkých oprav hotovo. Průběžně ale probíhají i menší opravy nebezpečných úseků komunikací firmou pana Tangelmayera a firmou pana Šíra.

Aby už nebyl Janíček zelený

Restaurátorskou péčí menšího rozsahu prochází nejcennější ponikelská socha – sousoší sv. Jana Nepomuckého u ponikelské návsi. Mimořádně kvalitní sochařské dílo z dobrého kamene bohužel tak trochu trpí na poměrně

zastíněnou lokalitu, takže je třeba ho čas od času odmechovat. Práce na tomto zásahu se ujal pan restaurátor Sklenář, který před cca 10 lety velmi citlivě sousoší opravil a doplnil o zcizené andílky.

Auta v autu

Ponikelský fotbal slavil letos 50 sezón na zeleném pažitu a jako drobný dárek od obce dostal naděleno parkoviště pod patou meze hřiště. Jako další v posledních dvou letech ve vsi budovaná odstavná stání bude i toto vodě propustné, vyskládané ze zatravnovacích dlaždic, což je ostatně i podmínka poskytovatele (opět 85 %) dotace.

Terminál na Preložce

Čistě v režii ŘSD byly na Preložce dokončeny nové zálivy pro autobusové zastávky i kousek chodníku mezi lávkou a parkovištěm u Singing rocku. Autobusové zastávky se tak stěhují do dopravně výhodnějšího místa. Spolu s vlakovou zastávkou na druhé straně lávky tak máme v Poniklé první skutečný dopravní terminál! A mimochodem, víte, že Singing rock letos slaví již 30 let existence? Gratulujeme!

A jde se vrtat

Konečně se nám sešly všechny „papíry“ k akci posílení zdroje pitné vody u vodojemu Horní Dola a v nejbližších dnech se tak vrták začne prodírat do hlubokého podzemí. Najde tam dostatečně vydatný zdroj pitné vody? Chytrá švédská mašinka tvrdí, že ano. Tak snad se nemýlí... To si řekneme příště.

Tropické léto na koupališti

Ostre sledovaná letní sezóna na koupališti dopadla skvěle. I přes tropické podnebí a technické potíže s čerpadlem filtrace v úvodu sezóny byla a je voda v bazénu prvotřídní. Rovněž služby bufetu byly na dobré úrovni a s vhodným využitím jižní terasy zde nebyla o stravníky nouze ani ve dnech s relativně horším počasím. A konečně i hudební produkce v poměrně pestrém mixu žánrů byly hojně navštěvovány. S potěšením, jak svoji první sezónu na koupališti (i v manželství) Hlůžovi zvládají, jsem zvídavý na právě zaváděnou novinku, totiž saunování přímo u hráze koupaliště. Saunu si lze po dohodě s paní Hlůžou pronajmout při jistém předpokladu, že voda v bazénu už bude s chladnými nocemi čím dál víc osvěžující...

Komunální volby

Vážení občané (při tomto slovu se většinou trochu ošívám, ale tady je asi na místě), 23. a 24. září nás čekají komunální volby. Demokracie je skvělá věc a byla by škoda si ji neužít. Ať už chcete volit ty či ony, nebo tak nějak klasicky „napříč“, bylo by asi dobré svůj hlas nepromarnit. Chutě do toho.

■ **Tomáš Hájek, starosta**

Vyhlášení vesnice roku Libereckého kraje proběhlo se vší parádou

A to byla povedená trachtace! Ve čtvrtek 18. srpna odpoledne ožila Tuláčkova náves nevšedním ruchem, neboť měla tu čest hostit vyhlášení krajského kola soutěže vesnice roku. Setkali se tak u nás zástupci soutěžících obcí i vesnic z našeho okolí, zástupci Libereckého kraje v čele s hejtmánem Martinem Půtou, zástupci zainteresovaných ministerstev, parlamentu i celé řady státních organizací tak či onak majících ve své agendě venkov. Největší radost nám ale přirozeně způsobila hojná účast místních obyvatel, kteří si správně vzali úspěch v této soutěži za svůj a slavnost si rádně užili.

Program stál na třech pilířích, přičemž každý byl docela výživný. Hlavním posláním akce bylo samozřejmě předat všechna ocenění zástupcům obcí, což bylo pentleno mnoha vzletnými projevy o významu vesnic a jejich budoucích světlých zítřcích. Nám tohle samozřejmě nikdo říkat nemusí, dobře víme, že krásnější místo k životu není – a že bydlet ve velkoměstě se všemi jeho službami a možnostmi musí být úplné utrpení. A díváme se tedy, proč velká města bobtnají, zatímco většina venkova se soustavně vylidňuje. Trochu nadsázky z předchozích vět ale rychle nahrazují bytostným přesvědčením, že vesnice v horách

v době globálního „všeho“ nakonec ale přece jenom bude tou nejchytřejší volbou. Za sto let si vzpomeňte!

Předávání cen bylo v režii pořadatelů soutěže, na nás bylo připravit kulturní program, který by pobavil, potěšil i poučil. Proto jsme hned na úvod umožnili všem hostům z dále, ale i místním, aby se na kratičké vlastivědné vycházce dozvěděli několik zajímavostí o naší vesnici. Ve zhruba dvaceti minutách jsme si tak prosvištěli historii u sochy Jiřího Václava Tuláčka,

navštívili nejskvostnější ponikelský pokoj (obývák u sv. Jakuba) a o pestřím spolkovém životě, nanejvýše divadelním, jsme si povídali před někdejšími hostincem u Holubců. Historie může být i veliká legrace. Vstříc nám vyšli v Rautisu i Muzeu krkonošských řemesel, kde otevřeli zdarma své expozice a věnovali se důkladně mnoha návštěvníkům. Prohlídky to vzhledem k časovému prostoru byly zkrácené, jako tip na budoucí výlet ale velmi vhodné. A otevřená byla i škola, jakož

i kino, kde se promítala smyčka leteckých záběrů ze čtyř ročních období.

Na pódiu kraloval v roli pohotového a vtipného moderátora Jiří Paulů, který uvedl postupně hned několik ukázek z tvorby místních. O zahájení se velmi šťastně postarala vycházející hvězda popového nebe Štěpán Vrána, který sám se svojí kytarou obsáhl celou náves a rovnou hodinu dokázal bavit postupně se sjíždějící hosty. V efektních ukázkách se představily i tělocvičné spolky. Hned na úvod to byly stylově mažoretky Lenky Vránové, které svojí sestavou rozjely hlavní část oslav. Později pak náves ožila ještě tanečním vystoupením dětského aerobiku svěřenkyň Martiny Holubcové. S tolika potentáty na návsi se nesmělo zapomenout na patriční lesk a důstojnost, a proto dle pravidel zazněla také hymna. Zapěly ji stříbrné hlásky sólistek z Mládí, přičemž vedle regulérní první sloky státní hymny přidaly mladé dámy i druhou sloku ponikelskou. Bylo totiž vůbec naším hlavním záměrem si slavnost užít, pojmout ji ve velkém stylu, ale zase se příliš nedojímat a programově občas ten hrozící patos shazovat drobnými šprýmy. K nim patřila také hned po (mnoha) oficiálních zdravicích řazená vlastenecká scénka „Terno na Řípu“, v níž ponikelští zastupitelé s dopomocí pana doktora Franty Kavána inscenovali mytologický příběh o založení Poniklé. V nadsázce tak praotec Čech (Dr. Kaván) hned z Řípu jasně seznává, že právě na severních horách bude jeho následov-

níkům nejlépe, kam se hrabou žirné Polabiny. Následující skepsi osadníků (zastupitelé P. Plichta, L. Chlum, M. Gembická, T. Nosek a D. Šír) pak naštěstí zahání kněžna Libuše (P. Novotná) přivolaná bájným pěvcem Lumírem (T. Hájek) a přesvědčuje první Poniklák, že vážně udělali terno. A nemohu si na tomto místě odpustit vyseknutí poklony paní místostarostce, která se své věštecké role zhostila s patričníou grácií a vygradovala tak veršovanou scénku o založení Poniklé k bezmála až dojemné pointě.

Z rozdávání cen naše publikum přirozeně nejvíce zajímalo udělení zlaté stuhy, kterou spolu s 1,5 mil. Kč odměny získala Poniklá. Ocenění si v zastoupení všech občanů převzali všichni přítomní zastupitelé. Rád jsem ve svém závěrečném projevu zdůraznil, že cenu by správně mělo přebírat všech 1111 stávajících Ponikláků,

jakož i oněch cca 15 až 20 tisíc našich předchůdců, kteří postupně proměnili horský prales na patě hor v hotový ráj na zemi!

Uměleckým vrcholem oslav byl bezpochyby koncert sboru Mládí, který působí při ZUŠ Jablonec nad Jizerou. Na naše oslavy ale patřil právem, vždyť jeho sbormistryní je Květa Kavanová, hudební doprovod obstarává Magda Jarošová a celá řada členek sboru je také z Poniklé. A byla to krása, úplná nefalšovaná nádhera! Jak svižně a přitom velkolepě se lze mazlit s hudbou, och!

O pohodový závěr akce se pak postarala skupina Jam & Bazar, která se svým repertoárem trefila do průsečíku vkusu všech věkových skupin a vytvořila skvělou atmosféru. Není pak divu, že s přicházejícím soumrakem už tančila skoro celá náves.

Nu a ještě jedna důležitá okolnost stála za zdarem akce. O perfektní bohaté občerstvení se postaral jilemnický Scholarest pod vedením paní Mileny Šafaříkové, která správně odhadla sortiment i množství podávaných dobrot.

Tedy, abych zakončil trochu osobněji, já jsem se k občerstvování dostal, až když už bylo to nejlepší pryč, takže to znám jen z doslechu. Ale přesto jsem se doslova přecpal dobrou náladou a vesnickou svorností, která byla tak hustá, že se až musela krájet. Děkuji za ten krásný zážitek.

■ **Tomáš Hájek, starosta**

Ponikelské obrození PROGRAM 2022

Vážení sousedé, po čtyřech letech máte opět možnost zvolit své zastupitele, kteří budou spravovat obecní věci veřejné. Ponikelské obrození si Vám dovoluje nabídnout své kandidáty již počtvrté. A přestože by název našeho uskupení napovídalo pouze po nějaké změně, nabízíme především pokračování v minulých třech volebních obdobích započaté práce.

Dovolujeme si Vám nabídnout seznam vybraných úkolů, na jejichž uskutečnění bychom se rádi podíleli. Některé ze zamýšlených akcí jsou již připravené z právě končícího volebního období, na některé jsou dokonce už i sehnané peníze, některé nápady se touto dobou projektují, některé teprve zrají:

- ▶ Zázemí **školy a školky** je dlouhodobou obecní prioritou – a je to vidět! Z větších investičních úkolů k dokonalosti chybí ještě přeměna půdy ZŠ na školní klub a kabiny, doplnění školního kina o kvalitní ozvučení, vybavení malého baru před školním kinem, venkovní učebna sloužící zároveň jako altán pro veřejnost na návsi, rekonstrukce kuchyně v MŠ a nový plot kolem MŠ.
- ▶ Velkým úkolem je dotažení projektu **chodníků** u silnice I/14 ze současného provisoria v plnohodnotné řešení.
- ▶ Po vyasfaltování dlouhých úseků **místních komunikací** včetně podloží (de facto vždy stavby nových komunikací) nás pálí dokončení jen posledních dílčích úseků a zejména pak postupné (ale již méně nákladné) opravy starších asfaltových cest.
- ▶ **Vodovody a kanalisace** chceme dále spravovat ve své režii. Patrně nejrozsáhlejším projektem by se mělo stát zasiťování podstatné části Přívlaky obecním vodovodem – na povolení projektu se intenzivně pracuje, rozhlížíme se i po dotačních titulech. Na přelomu stávajícího a budoucího období dojde k vrtání nového zdroje vody Horní Dola pro zajištění dostatečné kapacity vodních zdrojů i v suchých obdobích.
- ▶ Zaměřit se chceme na louku nad **Tuláckovou návší**, která byla již v minulosti ohraničena ovocnou alejí. Rádi bychom, aby to byl prostor zajímavý pro školu, pro veřejnost i pro návštěvníky obce přirozeně propojující parkoviště za farou s návší. Parkování přímo na návsi bychom naopak rádi z větší části omezili.
- ▶ Ale také nevíme všechno a rádi bychom Vás zapojili do debaty nad využitím **staré hasičské zbrojnice** a vedle ní stojícího zbytku farního areálu. Jsou to zajímavé stavby v exkluzivní lokalitě. **Zapojení veřejnosti** do plánování uskutečníme formou dalšího cyklu Obecní uši dokořán, kde bude prostor formulovat názory i na další otázky rozvoje vesnice.
- ▶ Rádi bychom blíže k současné estetice proměnili interiér i exteriér **smuteční síně** a doplnili do ní potřebnou vzduchotechniku.
- ▶ **Kulturní dům** se dočkal reprezentativnějšího venkovního prostoru, pozornost si ale zaslouží i zbylé okolí „Kantýny“. Rovněž samotný kulturní sál je po 70 letech služby již zralý na změnu tváře, přitom ovšem s ohledem na všechny jeho rozličné funkce.
- ▶ Ještě letos na podzim budou instalovány **herní prvky na hřišti u Jizery** (to bez ohledu na výsledek voleb a jako odměna za titul z krajského kola Vesnice roku). Výhledově bychom chtěli tento krásný prostor dále rozvíjet doplněním pestřejšího zázemí pro jeho návštěvníky.
- ▶ Pokračovat chceme v postupných úpravách **koupaliště**. Zajištěny jsou zdroje na výměnu herních prvků (suchozemských) i nová karavanová stání. Renovovat a doplnit je třeba ale také vodní atrakce a dále zpříjemnit okolí areálu.
- ▶ Po dobudování sítě dětských hřišť přijde řada i na **workoutové cvičiště** jako venkovní doplněk stále využívanější obecní posilovny.
- ▶ K většímu důrazu na práci s klienty v terénu, tedy u nich doma, se chystá naše **pečovatelská služba**. Je to umožněno novou vedoucí pečovatelské služby i získanou dotací na služební automobil.
- ▶ Zachováme osvědčenou **podporu místních spolků** prostřednictvím grantového programu ve výši 500 tis. Kč ročně.
- ▶ Veškeré vybrané nájemné z **obecních bytů** chceme i nadále vracet do bytových domů a s pomocí dotačních možností pokračovat v jejich opravách. Nejnaléhavěji nyní cítíme výměnu střešní krytiny a zateplení domu 432 (DPS), výměnu oken a zateplení půd a sklepů v čp. 262 (vila) a výměnu oken, zateplení půdy a sklepů a úpravy sociálních zařízení v čp. 60.
- ▶ Připravujeme projekt na **malé solární elektrárny** na ČOV, MŠ a ZŠ.
- ▶ Zaměřit se chceme na snížení ztrát v **obecních struhách**, které nám v letních měsících vysychají. Tyto zajímavé akvadukty jsou nejen historicky cenné, ale také velmi praktické.
- ▶ Rádi bychom k tisku připravili **knihu o Poniklé**, která by dříve vydané a velmi kvalitní „Pamětní listy obce Poniklá“ rozšířila o podrobnější čtení o našich rodácích, stavbách, řemeslech, zvycích a zajímavostech z téměř osm staletí trvajícího osídlení našeho čarokrásného údolí na patě hor.

Dámy a pánové, u vědomí nejistého financování a obecně velmi těžkopádných úředních procesů netvrdíme, že vše výše vysněné se nutně podaří za čtyři roky stihnout. Bude záležet na mnoha okolnostech, trochu i na štěstí. Myslíme si ale, že na všem naznačeném má cenu pracovat s historicky odůvodněným očekáváním, že větší část slibů splníme.

Ponikelské obrození má tu čest se již tři volební období významně podílet na řízení obce. Za tu dobu se díky sázce na dotační zdroje (každoročně v průměru více než 10 mil. Kč!) podařilo zlepšit stav obecní infrastruktury i vybudovat mnoho nového. Děkuje Vám za podporu kandidátů Ponikelského obrození, kteří nabízejí detailní znalost obecních problémů a nesou konkrétní řešení pro další rozvoj naší milované vsi.

Ponikelské obrození

KANDIDÁTNÍ LISTINA

1 Ing. Tomáš Hájek 39 let starosta obce Poniklá rychtář Kabinetu kerkonošské slovesnosti, principál Bažantovy loutkářské družiny, principál Montalbanu záliby: divadlo, vlastivědné toulky, stará literatura, ještě starší hudba, hodně temné čaje	2 Ing. Petra Novotná 38 let projektová manažerka sousedka Kabinetu kerkonošské slovesnosti záliby: běhání hobby závodů Gladiator Race, houbaření (když ovšem rostou!), amatérské zahradničení, špejlování při masopustu	3 Ing. arch. Jaromír Jirouš 37 let architekt konšel Kabinetu kerkonošské slovesnosti, člen SDH Poniklá, vedoucí táborů záliby: práce s mládeží, trénování hasičského sportu, pletení (se)
4 Ing. Ladislav Chlum 70 let metrolog jednatel SDH Přivlaka, ochotník DS J.J. Kolár, soused Kabinetu kerkonošské slovesnosti, přisedící okresního soudu záliby: cestování (zásadně poznávací), chalupaření a zahrádkaření, cyklo a pěší turistika	5 Ing. Jan Kubín 39 let servisní technik starosta SDH Poniklá, soused Kabinetu kerkonošské slovesnosti záliby: cyklistika, turistika, práce všeho druhu (Ferda mravenec)	6 Ing. Tomáš Nosek 34 let technik ÚP Rezek, KRNP člen výjezdové jednotky SDH Poniklá, soused Kabinetu kerkonošské slovesnosti záliby: myslivost, sport, turistika
7 Bc. Soňa Anna-Marie Fišerová 50 let grafička a přadlena správce ponikelské knihovny, pokladník včelařského spolku Poniklá, sousedka Kabinetu kerkonošské slovesnosti záliby: oživování zaprášených kolovratů, probouzení starých řemesel, křídlení nevyužitých prostor, divadlo, film, fotografie, básně, literatura, cestování	8 Marek Kulhavý 44 let perlař člen dozorčí rady Ratabu, člen včelařského spolku Poniklá, soused Kabinetu kerkonošské slovesnosti záliby: kytara, vodáctví, sebepoznávací kurzy (Ratab)	9 Bc. Kateřina Dobiášová, DiS. 34 let projektová manažerka konšelka Kabinetu kerkonošské slovesnosti záliby: turistika, cyklistika, četba
10 Daniel Šír 44 let pekařský mistr záliby: sport, turistika a pečení je pečení!	11 Mgr. Marta Hrbáčková 44 let učitelka na II. stupni členka SDH Poniklá, sousedka Kabinetu kerkonošské slovesnosti záliby: četba, cyklistika, plavání, zahrada, ruční práce, turistika, naše hory, historie, jazyky	12 David Řehořek 29 let podnikatel člen včelařského spolku Poniklá záliby: včelaření, zahrádkaření, táta na plný úvazek
13 Václav Novák 36 let podnikatel člen České speleologické společnosti, člen Letecké amatérské asociace ČR záliby: paragliding (v roce 2020 získal 3. místa v Českém poháru paraglidingu v kategorii rozlet), cestování, včelaření (jak je úspěšné, uvidíme až na jaře...)	14 Alžběta Ledvinová 21 let studentka výtvarné výchovy a etiky členka TJ Sokol Poniklá (Pusinky) záliby: kresba, malba, keramika, čtení, práce s dětmi, výběrová káva, cestování	15 Miroslav Hanuš 61 let technik léčitel včelařského spolku Poniklá, člen SDH Poniklá záliby: zahrádka, kutilství, veteránské jízdy

Volební program

SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ PONIKLÁ

Vážení a milí spoluobčané,
Sbor dobrovolných hasičů Poniklá Vám tak jako v minulých letech předkládá kandidátní listinu pro volby do Zastupitelstva obce Poniklá. Od roku 1990 je to již po deváté, co se členové a příznivci našeho sdružení nebojí vstoupit do věcí veřejných, zapojit se do dění v obci a převzít za své rozhodování odpovědnost.

Již po tři volební období zástupci SDH Poniklá zaujímají posty v organizačním složení obce. Po uplynutí mnohaleté spolupráce v radě obce se zástupci z řad Ponikelského obrození si můžeme s pokorou říci, že se jednalo o vyrovnaný vztah, naplněný společným zájmem a stejným úhlem pohledu. A tak je i nadále naším cílem, aby kandidáti Sboru dobrovolných hasičů Poniklá zůstali v aktivním poli dění, dotáhli započaté projekty do zdárného cíle a započali přípravu pro akce navazující.

Naším záměrem bude:

- Financování obecních projektů pomocí dotačních programů
- Řádná správa a údržba obecního majetku
- Pokračovat v obnově místních komunikací
- Vybudovat navigační systém obce
- Dohotovění chodníků
- Bezpečné zpřístupnění návsi z centrálního parkoviště
- Rekonstrukce smuteční síně
- Dokončení a úprava (odpadových) sběrných míst
- Budování a rozšiřování dětských hřišť v rámci obce
- Dokončení terénních úprav zadní části KD Kantýna – kotelna

- Podpora a zachování občanské vybavenosti (mateřská škola, základní škola, dům s pečovatelskou službou, pošta, obchody, prodejny a provozovny, ordinace praktického lékaře pro dospělé, děti a dorost
- Pokračovat v rekonstrukci školy, zhotovení prostorů v půdní vestavbě, určené pro potřeby školy, případně zájmové činnosti
- Vybudování venkovního přístřešku v blízkosti školy, sloužící jako venkovní učebna případně místo pro relaxaci
- Dokončení ozvučení multimediálního sálu
- Vybudování multimediálního hřiště v prostoru před školou
- Propojení vodovodního řádu Nová ves a Přívřlaka s obecním řádem
- Nadále podporovat činnost obecních spolků
- Podpora místních podnikatelů
- Údržba obecních pozemků
- Zlepšování celkového vzhledu obce
- Pořízení osobního automobilu pro pečovatelskou službu
- Rozšíření a podpora terénních prací pečovatelské služby

Vážení spoluobčané,
kandidátní listina Sboru dobrovolných hasičů v Poniklé nabízí vyvážený poměr názorů a nápadů na další rozvoj naší obce, chceme být v jednání s vámi otevření, přístupní a naslouchat vašim námětům. Děkujeme Vám za přízeň a velice si vážíme Vaší podpory.

Kandidáti Sboru dobrovolných hasičů Poniklá

Kandidáti do Zastupitelstva obce Poniklá

Sdružení nezávislých kandidátů

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ PONIKLÁ

poř. č.	Jméno a příjmení	Věk	Povolání
1.	Tomáš Klikorka	47 let	Vedoucí technické čety obce
2.	Ing. Jaromír Jirouš	63 let	OSVČ – stavební technik
3.	Bc. Petr Hájek	36 let	Policista
4.	Ing. Vítězslav Schmidt	59 let	Učitel na střední škole
5.	Mgr. Jana Kázmerová	43 let	Zástupkyně ředitelky MŠ
6.	Bc. Jaroslav Hrbáček	46 let	Policista
7.	Jan Jindřišek	44 let	Údržbář
8.	Ing. Petr Plichta	57 let	OSVČ – geodet
9.	Renáta Pušová, DiS.	36 let	Učitelka v MŠ
10.	Jakub Hrcuba	40 let	Vedoucí el. úseku – Jinova s. r. o.
11.	Ondřej Skalský	35 let	Hasič
12.	Martin Šperl	47 let	OSVČ
13.	Markéta Václavíková	29 let	Instruktor plavání
14.	Vladimíra Macháčková	54 let	Zdravotní sestra
15.	Pavel Kraus	57 let	Operátor výroby

Volební program **Sdružení nezávislých kandidátů a TJ Sokol Poniklá**, aneb o co se budeme snažit

„Ve zdravém těle zdravý duch“

usměvavé děti a spokojené rodiny

- dokončení rozběhnutých akcí ve školce – dokončení rekonstrukce kuchyně a rozvodů,
- vytunění školy rekonstrukci školní jídelny a vytvořením zázemí pro větší počet žáků a speciální předměty, např. kuchyňka, dílny, dokončení zázemí v prostoru multimediálního sálu
- získání nevyužívaných budov v obci pro vybudování nových obecních bytů,
- zachování lékařské pomoci a jednání o jejím rozšíření

krásná, čistá, upravená a bezpečná obec

- dostatek pitné vody, udržovaná kanalizace, obnova veřejného osvětlení,
- návrh řešení na modernizaci obecní kotelny v kulturním domě
- více košů po obci, úprava sběrných míst, lépe přístupné zelené kontejnery,
- důstojné dopravní značení,
- rekonstrukce obecního úřadu,
- častěji přístupný sběrný dvůr,
- rozšíření kamerového systému,
- dokončení chodníků u hlavní silnice,
- úprava ponikelského hřbitova a smuteční síně,
- pravidelné čištění hasičských nádrží,
- obnova plakátovacích ploch a zlepšení propagace obce pomocí moderních komunikačních systémů
- rekonstrukce podlahy v kulturním domě

zdravý, kulturní a aktivní život

- pokračování v podpoře sportovních a kulturních aktivit ponikelských jako takových
- dokončení rozběhnutých dotací, např. hřiště Na Vršku, hřiště u Jizery,
- modernizace zázemí fotbalového hřiště - skladovací prostory pro akce i pro školu, prostor na důstojné občerstvení, voňavé toalety, útulné šatny,
- pokračování v rekonstrukci areálu Homole - vypracování rozvojové studie pro další využití koupaliště a přilehlých prostor, vyřešení situace s vlekem a jeho zázemím,
- rozšíření hřišť o cvičební prvky pro dospělé, případně nalezení nového příhodného místa
- co nejvíce využívat multimediální sál pořádáním různých kulturních akcí, či vzdělávacích nejlépe zábavnou formou
- využití kulturního zařízení Kantýna nejen pro divadlo

spokojení starší občané

- pravidelné návštěvy domu s pečovatelskou službou,
- včasné reakce na žádosti starších obyvatel
- mobilní pečovatelská služba

aktivní spolupráce naší obce s okolními obcemi a městy

- rozvoj cestovního ruchu - vytvoření orientačních map, naučné stezky, údržba obecních pěšin
- sdílení zkušeností a dobré praxe
- právní podpora
- možnost získání dotací

Sdružení nezávislých kandidátů a TJ Sokol Poniklá

„VE ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH“

Kandidáti:

poř. č.	Jméno a příjmení	Věk	Povolání
1.	Miloslava Gembická	50	Vývojový pracovník
2.	Radka Paulů	41	Ředitelka Svazku obcí
3.	Ondřej Krause	34	Vedoucí skladu
4.	Ondřej Doležal	29	Operátor výroby
5.	Veronika Petrušková	28	Vedoucí prodejny
6.	Lukáš Pírko	27	Programátor
7.	Pavel Koucký	27	Živnostník
8.	Kryštof Hájek	23	Profesionální hasič
9.	Martin Zelinka	30	Kouzelník
10.	Tomáš Pírko	23	Student
11.	Martina Holubcová	49	Účetní
12.	Lenka Scholzová	57	Ředitelka mateřské školy
13.	Lenka Hájková	52	Účetní
14.	Blanka Nováková	45	Operátor výroby
15.	Alena Šedá	57	Předsedkyně HD

Hledáme historické školní fotky!

Máte doma v šuplíku staré fotky ze školy? Fotky s celou třídou z konce školního roku, fotky z výletů nebo třeba školních sportovních akcí? Pošlete je do našeho nově vznikajícího archivu – čím starší, tím zajímavější!

Na webu školy už teď můžete najít digitalizované fotky, které se našly v krabících na půdě – koukněte, jestli na nich nejste třeba zrovna vy.

Starou fotku můžete naskenovat nebo jednoduše vyfotit mobilem a poslat na e-mail zs@ponikla.cz. Když budete vědět, napište k tomu i podrobnosti – třeba z jakého roku fotka je nebo kde byla vyfocena. Fotky budou dále zpracovány v rámci výuky informatiky a umístěny do webového archivu.

Děkujeme!

■ ZŠ Poniklá

VOLBY DO ŠKOLSKÉ RADY – výzva pro rodiče žáků

V září 2022 proběhnou volby do školské rady. Volit se budou dva členové z řad rodičů/zákonných zástupců nezletilých žáků, volební období je 3 roky.

Školská rada v naší ZŠ má celkem 6 členů (2 zástupci zřizovatele, 2 zástupci pedagogů a 2 zástupci rodičů), schází se zpravidla 3krát ročně. ŠR se může podílet na chodu školy, poskytovat jejímu vedení nové nápady a zpětnou vazbu. Schvaluje řediteli školy výroční zprávu a projednává rozpočet školy. Vyjadřuje se také k návrhu školního vzdělávacího programu.

V uplynulých třech letech se ŠR zamýšlela například nad těmito tématy:

- ▶ jak zlepšit propagaci školy (nové webové stránky, nové fotky školy, video pro prvňáky, den otevřených dveří)
- ▶ jak na angličtinu (angličtina od 2. třídy, hodiny s rodilým mluvčím)
- ▶ jak fungovat online (elektronická žákovská, webináře pro pedagogy, didaktika při online hodinách)
- ▶ co po vyučování (fungování družiny, volnočasové kroužky)
- ▶ jak zvýšit informovanost rodičů

před začátkem školního roku (seznam/rozvrh kroužků na webu, kontakty na pedagogy, leták pro rodiče prvňáčků)

Zápisy z jednání ŠR jsou zveřejněny na internetových stránkách školy (www.zsponikla.cz). Můžete do nich nahlédnout a udělat si ucelený obrázek.

Jak se bude volit?

Kandidáty pro volby do rady může navrhnout každý zákonný zástupce žáka (formulář na zsponikla.cz) **a to v písemné podobě** na adresu Základní školy Poniklá, Poniklá 148, 512 42 Poniklá, ve lhůtě od 1. do 16. září 2022.

Návrh musí obsahovat:

- a) název školy,
- b) jméno, příjmení a trvalý pobyt navrhovatele,
- c) jméno, příjmení a trvalý pobyt, případně další možný kontakt na kandidáta, případně kandidáty,
- d) podpis navrhovatele.

Zákonní zástupci nezletilých žáků budou následně vyzváni k volbě prostřednictvím školního informačního systému Škola Online.

■ **Barbora Kulhavá, předsedkyně školské rady**

ŠKOLSKÁ RADA

Ve čtvrtek 14. června 2022 proběhlo jednání Školské rady ZŠ Poniklá. Zde je přehled základních bodů jednání, úplný zápis z jednání je k dispozici na webových stránkách školy.

Další stavební úpravy ve škole

Vzhledem k dotačním možnostem zvažuje zřizovatel rekonstrukci půdních prostor. Budou upraveny prostory před dílnou a dílna bude přeměněna na kmenovou učebnu. V roce 2022 bude upravena ředitelna, poté i ostatní kabinety (jedná se zejména o nové vybavení nábytkem, stavební úpravy patrně pouze drobné). Zřizovatel plánuje uspořádat malou architektonickou soutěž pro studenty VŠ na téma venkovní učebny.

Archivní fotky školy

V rámci výukového projektu v hodinách informatiky probíhá digitalizace historických fotek, které jsou dávány na web.

Dokumenty na webu školy

Na začátku školního roku by měl na webových stránkách školy být vyvěšen rozvrh kroužků a kontakt na jejich lektory. V roce 2023 se bude měnit školní vzdělávací plán, aktuální verze bude poté vyvěšena na webu.

Školní rok 2022/2023

Do 1. třídy je zapsaných 9 dětí. První, druhá a třetí třída budou mít hlavní předměty zvlášť, čtvrtá a pátá třída budou spojené. Na výchovy se bude spojit první třída se třetí a čtvrtá s pátou. Družina bude fungovat jako doposud, zvýší se nabídka volnočasových aktivit o placené kroužky vedené externími lektory. Škola počítá se zapojením žáků z Ukrajiny, i když je situace neustále proměnlivá.

Volby do školské rady

V září 2022 proběhnou volby do školské rady – volit se budou dva zástupci rodičů. Pravděpodobně proběhne pomocí mobilní aplikace.

■ **Barbora Kulhavá**

Tradiční řemeslné kurzy opět v Poniklé

Už je to tady zase! Dva týdny se celou Poniklou ozývá cinkání, řezání, mlácení, smích, občasné zabědovávání, tlučení, bzučení, mluvení... a kdyby se dalo zaslechnout za tou spoustou hluku, tak i soustředěné ticho. Každoroční letní řemeslné kurzy Desatero řemesel opět narušily poklid podhorské vsi, tentokrát v termínu od 11. do 23. července.

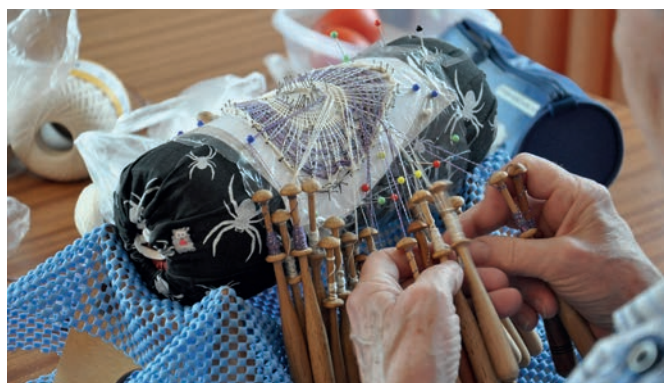
„Ani nevím, kdy jsme s tím začaly, už to je přes dvacet pět let!“ směje se lektorka šité krajky Zdena Kindlová, když se jí zeptám, pokolikáté už zažívá Desatero v Poniklé. Příběh vzniku je jednoduchý: jestřabská rodačka Iva Prošková, rozená Kobrová, začala na Kejnose, své ponikelské roubence, pořádat řemeslné kurzy, které se postupně rozrůstaly. Brzy přestal Kejnosa stačit, proto kurzy zamířily ke stodole Jany Pičmanové, do družstva a hlavně do školy, jejíž učebny velmi vděčně využíváme. Dnes se v Poniklé vyučuje přes třicet řemesel, mezi nimi například paličkování, dřevořezba, pletení košíků, kamenosochařství, tkaní na stavech, kovařina, drátování a mnoho dalších.

Ponikelští se na nával více než dvou set posluchačů ze všech koutů republiky vždy dobře připraví. Unaveným a hladovým kurzistům nabízejí nocleh a možnosti stravování, například v oblíbené hospodě U Floriána. V krámku Nad věcí ani nestačí vařit kávu, kolik žíznivců se jí o přestávkách dožaduje.

Ovšem pozor, nejde pouze o základní potřeby, po večerech Poniklá žije ještě více, než je v této vesnici roku 2022 Libereckého kraje obvyklé! Večerní program je přístupný všem, jak posluchačům, tak i místním. Úterky o svých mnohých cestách přednáší ponikelský dobrodruh pan Ladislav Chlum. Spolu s ním jsme se podívali na Sibiř, na Zanzibar, do jižní i severní Ameriky, na Island... Tentokrát nás provedl silnicemi celé Skandinávie a pokud mu to situace dovolí, příští rok objevíme krásy Číny. Středy tradičně patří módní přehlídce Vzdělávacího spolku uměleckých řemesel, jehož lektori na Desateru vyučují. Své modely předvádí Dana Mašková, Jitka Kytková nebo Ivana Domanjová. Po chvíli s módou přichází na scénu pan starosta se svým všemi milovaným stínovým divadlem. Letos jsme zhlédli vzduchoplavecké drama André, které pojednávalo o snaze Švédů dobýt severní pól ve vodíkovém balonu. Tímto Tomáš Hájek tematicky navázal na pana Chluma a znovu jsme se vydali na sever. Čtvrťky přináší možnost protáhnout nohy a vydat se ke kouzelné jestřabské kapliče, druhý týden pak kostel rozeznívá kapela Satori, vokálně instrumentální soubor z Poniklé. Spolu s nimi si všichni rádi zaspívají spirituály a lidové písně. Pátky pak ukončují turnusy Desatera posezení u Muzea krkonošských řemesel, kde se opět schází kapela, udí se klobásy, smaží se sejkory a pivo teče proudem.

Zkrátka a dobře, Desatero je velikou akcí plnou radosti a možností. Posluchači si domů odvezou nádherné výrobky spolu s bohatými vzpomínkami na příjemné dny strávené v Poniklé, a proto se sem všichni rádi vrací. Celé obci patří dík za skvělou podporu, která hraje tak důležitou roli v zachovávání a předávání tradičních českých řemesel.

■ **Markéta Prošková**

Vítejte v CIRKUSE HAPO-HAVI... OLÉÉÉ

Že vám tento název nic neříká??? Rozluštili byste naši malou hádanku??? Nu což, když jsme se na jedné z našich táborových schůzek po delší době domluvili na tématu CÍRKUS, název přišel po pár nadhozech... ná-pověda... zkratky. Nebudeme už vás dlouho napínat... Náš „celosvětově“ známý, veleúspěšný a přátelský soubor HASiči PONíklá a HASiči VÍCHOVÁ vítají jednoho krásného dne své stoupence z řad nových i osvědčených tváří do svého souboru. Angažmá jsme získali ve dnech 6.–12. července 2022 v nedalekém Dolním Bousově.

Vše odstartovalo asi týden předem, kdy děti obdržely pozvánku do cirkusu. Všichni se řádně dostavili na vlakové nádraží v Poníklé, kde je přivítal uvítací klaun. Ten jim rozdával vstupenky, které museli celou dobu tábora opatrovat, jelikož byly slosovateľné v závěrečné tombole.

Po zdoluhavé cestě vlakem se děti v táboře ubytovaly, prozkoumaly okolí a na slavnostním nástupu se dozvěděly, že byly přijaty do cirkusové rodiny našeho principála Míry. Celý týden se děti rozdělily do družstev zdokonaľovaly v různých cirkusových dovednostech a nacvičily asi 5minutové scény do závěrečného vystoupení. Hned první den děti zdolávaly překážkovou dráhu – „ulov si svůj nos“. Samozřejmě klaunský nos. Večer jsme si zahráli pár seznamovacích her a chvíli poseděli u táborového ohně. Po tak náročném dni, každý rád zalezl do svého teepee – při oznámení večerky. Další večery to už tak snadné nebylo.

Od druhého dne jsme se „pevně“ drželi našeho harmonogramu. Budíček – rozvíčka – snídaně – po snídani nástup k seznámení s událostmi aktuálního dne – vyhlášení výsledků a roz-

dání odměn z minulého dne. Dopoledne jsme většinou pojali ve tvořivém duchu, popřípadě doplněné o různé pohybové či vědomostní hry. Odpoledne jsme občas zašli na kratší výlety po okolí. Také se nesmělo opomenout na výrobu a zaslání pohlednic z tábora. Jak zaznělo v jednom komentáři mezi dětmi: „Nejde o to psaní... ale o ten obrázek!“. V podvečer si skupinky našich cirkusáků, mohly vyzkoušet různé dovednosti s obručemi, žonglováním, držení rovnováhy na prkně, chůze po slack-line, na chůdách, práce s diablem, tanec se šátky či stuhou, hry s padákem, hody na cíl míčky, atd.

Po celou dobu měly děti k dispozici nespočet rekvizit a kostýmů, které díky spolupráci se souborem RATAB mohly plně využívat. Některé doplňky si vyrobily v rámci dopoledních výtvarných činností. Dále se tvořilo také s keramickou hlinou, kterou nám naše vedoucí Šárka odvezla k výpalu. Ke konci tábora si děti mohly své výrobky pomalovat. Malovali jsme obrazy pomocí pusy i nohou – a vznikala tak zajímavá výtvarná díla.

Také jsme měli velice vzácnou návštěvu, pana Petra Táfla. Poloponíckého kouzelníka, který nejen děti, ale celé táborové osazenstvo pobavil svými kouzly, triky a humornými historkami. Ba dokonce i zvláště otázky dětí nad tajemnými kouzly: „Jak jsi to udělal?“ duchaplně okomentoval: „DOBŘE jsem to udělal“. Aby tajemných událostí nebylo málo, přiložili jsme navečer trochu toho strachového vypětí. Noční stezka odvahy. Plány nám drobek vypeklo pozdní stmívání, a jelikož jsme nechtěli čekat do půlnoci, účast dětí byla značná. Každý, kdo prošel, se svým podpisem navždy zvětšil a obdržel odměnu. Bohužel, nebýt dovo-

ného nočního ponocování u táboráku, toliko dětí už by dávno sedělo nejradši ve stanu a čučákovalo do telefonu. Pak, když chceme, aby si s námi zazpívali staré dobré táborákové fláky, tak si připadáme jako z Marsu.

Další hry jako Hamounek, Platzburg, Na štěstí, Deka, Mašinka, Pamatovačka, Pták ohnivák nesmí ve slovníku našeho táborníka chybět a nás těší, že se děti každý rok po nich pídí, zda už se budou hrát.

Závěrečné vystoupení všech družstev proběhlo za obrovského smíchu, břichapopadání a neskutečného obdivu všech, kteří sebrali odvahu a nestyděli se udělat si ze sebe trochu srandu pro pobavení ostatních. A to se povedlo opravdu všem. Každý si odnesl pamětní diplom, krásný dárek v podobě čelovky, nějaké ty drobné odměny pro radost, ale hlavně pocit ze společně strávených chvil. A shrnutí celého týdne: občas nám počasí pokazilo plány, dešť a zima nám do karet moc nehrála, nabalené plavky a vodní hry jsme museli posunout do dalšího šuplíku – třeba za rok. Ale s trochou improvizace jsme si to zase užili. Protože jsme prostě BEZVA PARTA.

Tímto se pro letošní rok s vámi loučí CÍRKUS HAPO-HAVI a jejich oddaní vedoucí:

Hlavní principál: Míra Jirouš, paní principálová Verča Jiroušová

Dvorní klauni: Markéta Václavíková, Šárka Jiroušová s nejmladší klaunkou Magdičkou, Renáta Pušová, Petr Hájek, Vojta Holubec a Kristýna

Ošetřovatelka všech tvorů: Vladka Macháčková

Hlavní vrchní kuchař: Marek Kulhavý s dvorní pomocnicí Bárrou

Pan závozník: Jirka Ženíšek

Oslava 50 let TJ Poniklá

V sobotu 6. července 2022 se odpoledne za početné účasti diváků konala na fotbalovém hřišti Na Kozinách v Poniklé oslava 50 let založení fotbalu.

Na zmenšené ploše hřiště nejprve proběhlo utkání minižáků s minižáky z Vichové nad Jizerou, poté vystoupení aerobiku místních Minipusinek s Pusinkami. Dále pak utkání staré gardy rovněž s dříve narozenými z Vichové nad Jizerou a zlatou tečkou nakonec bylo utkání současných hráčů z obou zmíněných vesnic.

Večer byla pro diváky zajištěná i hudba. Průběh celé akce komentoval Zdeněk Janeček.

Mně osobně se akce líbila. S radostí jsem si zavzpomínal na léta dávno minulá.

Začátky TJ Poniklá na Přívlače

Původně veškerá činnost ohledně fotbalu začala vlastně na Přívlače v místě zvané Jilem.

Tady již žil padesát let Sokol, jeho činnost se převážně odbyvala na místě mezi poli a loukami na tzv. Benátkách. Většinou se vše konalo v zimním období, kdy se v zimě v roce 1970 konaly první závody na rejdoваčkách, se startem u pohostinství pana Zemánka až do zatačky pod Janouchovými. Konec závodu se řešil podle sjízdnosti tratě. Závodníci byli odměněni malou cenou a diplomem. Závody se konaly až do roku 1987. V současné době nelze závody konat, neboť potřebný povrch už není. (Rejdoваčky neboli rejdy jsou speciální saně z Poniklé. Truhlář pan

Stínal vyráběl části, které byly ze dřeva a pan kovář Vaníček to, co bylo z oceli.)

Nebo se sportovalo na sále tělocvičny v dolní části obce Přívlače, kde byla i prodejna smíšeného zboží, kterou vlastnili Englerovi později Tryznovi a dále Jednota. V budově byly také prostory pro hraní divadelních představení, ve kterých účinkovali občané z Přívlače a Poniklé. Dále se prostory využívaly k sportovní činnosti.

Budovu od obce po revoluci zakoupil pan Janda z Poniklé a přestavěl ji na bytové jednotky a tím skončila veškerá sportovní činnost na Přívlače.

Hřiště na Kozinách

Při jednání poslanců na místním národním výboru v Poniklé se jednalo o zřízení potřebného hřiště pro sportovní činnost místní mládeže.

V té době v obci byly dvě hřiště, první bylo za dolním náhonem pro závod Seba 12 Poniklá vedle toku Jizery a garáží. V horní části obce bylo druhé, které využíval Sokol Poniklá ke své sportovní činnosti. Také se zde konaly příležitostně i nespportovní aktivity.

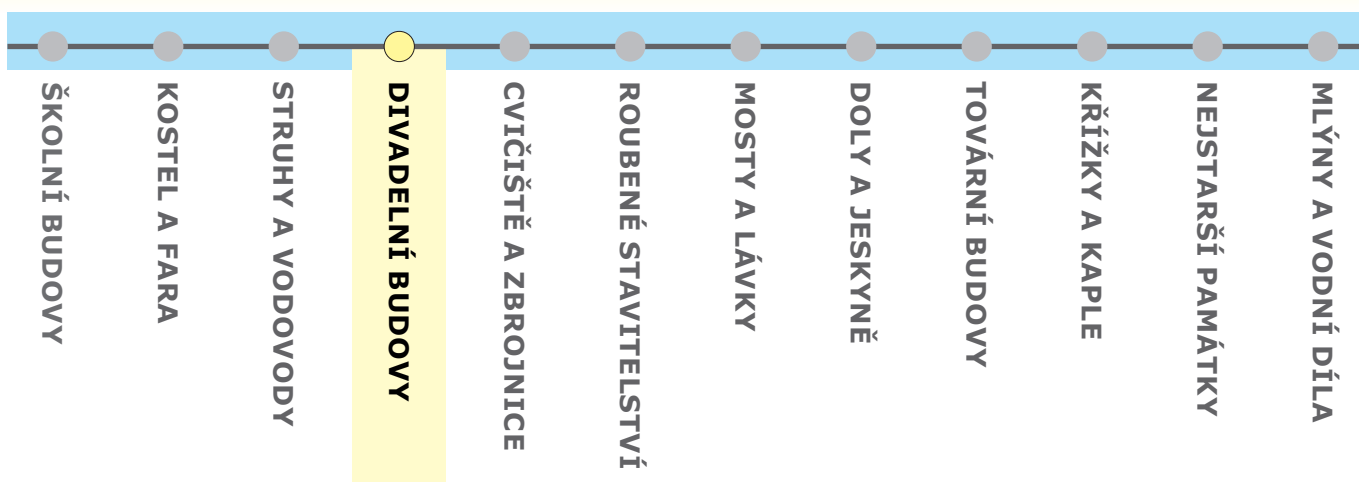
Zřejmě tehdy mladý poslanec Ladislav Václavík dostal za úkol podívat se po prostoru, kde by bylo možno vybudovat potřebné hřiště. Vybralo se tedy místo, kterému se říkalo Na kozinách.

Tak se tedy zhruba v roce 1970, i přes nesouhlas některých občanů, začalo s úpravou terénu pro budoucí hřiště.

Listoval jsem kronikou a bohužel jsem o výstavbě hřiště mnoho nenašel.

■ **František Václavík, bývalý předseda a tajemník TJ Poniklá**

Ponikelské divadelní budovy

Vážení čtenáři, na dalším z našich toulání po obecních stavbách svázaných s určitým fenoménem nás dnes bude doprovázet snivá Thalie. Slavná historie divadelních budov nám nabídne dostatek míst k zastavení i potěše na obou březích Jizery.

Přívlačka o dvě generace napřed!

Na počátku devatenáctého století, kam až naše oko zahledí, nalézáme na obou březích Jizery téměř dokonale oddělené světy. Poniklá si žije svým životem rozeseta podél Ponikelského potoka a v jejích dolních partiích u Jizery je zástavba jen zcela minimální. Samostatná Přívlačka ještě není ve své nejdůležitější části přetřata železnou drahou a obrací své zraky mnohem spíše k Roprachticím (Ruprechticím) a Vysokému, než k tehdy jen sousední vesnici na levém břehu Jizery. Té Jizery, kterou proudí pomyslná krev svébytných počátků českého ochotnického divadlnictví – sousedského divadla. Oblast horního Pojizeří s centry kolem Železného Brodu, Semil a Vysokého nad Jizerou, se totiž již na konci 18. věku stává kolébkou vznachu ochotnické činoherní tradice, která v našich zemích (krom Pražských měst) nenalézá obdoby. A v tom má Přívlačka nespornou výhodu, když k ní výdobytky divadelní kultury připutují o celé dvě generace dříve, než na druhý břeh Jizery.

O úplných počátcích přívlačského ochotničení se nám dochovaly jen poměrně kusé zprávy. Víme, že první doložená projekce se uskutečnila již roku 1825 a dalších šest doložených her je z roku 1833. Jednalo se o hry velikonoční, biblické i světské (Umučené Páně, O Jenověfě, O Mojžíšovi, Repsina, Griselda ad.). Další dochované zprávy pocházejí z let 1842 a 1850. Divadlo, a to nás nyní nejvíce zajímá, bylo hráno v přírodě nebo ve stodole ve vikýři pro skládání sena. A ač neznáme přesnou polohu této stodoly, radujeme se, neboť se jedná o praxi z hlediska dějin českého divadla velmi neotřelou, praktickou a elegantní! Stodola totiž mohla poskytnout hercům potřebné kryté zázemí – šatny i sklad rekvizit a garderoby, svažitá stráž nad stodolou pak dobře plnila svoji funkci hlediště a díky svému sklonu zajišťovala jistě dobrou viditelnost scény. Jistým vykoupením výše zmíněných výhod byl ovšem omezený jevištní prostor, snad jen lávka na svážení sena. Tehdy obvyklému deklamačnímu stylu by ale i takové jeviště posloužilo dobře.

Tak nějak mohla vypadat první divadla na Přívlace – nevydýchavý vzduch v sále a hlediště s elevací.

I nad hnojem se snítí dá

Rovněž osada Jilem nezůstala pozadu a zprávy o pašijových hrách zde máme z let 1835, 1842 a 1850. Zajímavou představu o tom, jak tehdejší pašijové hry vypadaly, si můžeme udělat z následující vzpomínky:

„Vojáci a žoldnéři římsí měli oděv vojska našeho, arcit třeba kabát dělostřelce a nohavice granátníka, helmu kyrys-níka a šavli husarovu. Pilát měl např. velkou beranici na hlavě a čubu od některého faráře vypůjčenou na těle... Tento muž obstarlý dobře asi svou „roli“ neuměl, neb v ruce ji otočenou držel, a čas po čase, když na něm „říkání“ bylo, do ní, jako do nějakého „rejstra“ nahlížel. Smrt byla celá bílá, měla hrozná žebra namalovaná, tak těž obličej. Kosa, jak se rozumí, nesměla scházet.“

Ač bez přesné datace o divadelních představeních stojí za zmínku jilemský sál „Na hnoji“, který svojí až pitoreskní polohou dokládá, že umění se může dařit leckde. Starý sál s tak poetickým označením dnes už na Jilmu nenajdete,

Letecký snímek z roku 1928 shlíží na srdce ponikelského ochotničení – sály rodu Holubců. Dvě větší stavení za kostelem jsou hostinec s původním sálem v podkroví (ochotníci tam hráli 1864–1888) a vpravo od něho nový sál, dnes kancelář družstva (který sloužil Thalii v letech 1888–1952, kdy nešťastně vyhořel).

patrný jsou z něho již jen sporé pozůstatky v podobě kamenných sloupů, původně podpírající nástavbu sálu přimykajícího se k vedlejší budově s chlévy v přízemí. A právě hnůj z těchto chlévů končil v místech, nad nimiž se na kamenných pilířích vypínal zmíněný sál. Jak poetické. Tento sál stál v místech dnešního hospodářského zázemí chalupy rodiny Bordeových (dnešní čp. 376).

Holubcovy sály Thalii nám daly

Přeskočme nyní na druhý břeh Jizery, kam roku 1864 příkroderal se svou komediantskou károu potulný loutkoherec Bažant. O jeho svěbytné postavě jsme obšírně psali již ve zpravodaji 07–08/2021, nyní tedy sledujeme pouze místo, které proměnil v první hrací prostor pro ponikelské ochotníky. Byla jím půda rozložitého stavení hostince a obchodu pana Holubce u kostela (dnes čp. 225), která kultuře sloužila v letech 1864 až 1888. Podkrovní sál byl v důsledku konání prvních divadelních představení stavebně upravován již roku 1865, o čtyři roky získává novou oponu „Oldřich a Božena“. Podobu sálu sloužícího i pro pořádání tancovaček dokumentuje soupis ponikelských „hostinských místností“, který byl zpracován z důvodů požárních preventivních opatření na popud okresního hejtmanství v Jilemnicích roku 1882.

„Nad komorami ve střeše, která celá šindelem pokrytá jest, nalézá se taneční sál, ve kterém jest strop a 4 strany kolem prkny obité. V zadní lomenici nalézají se 3 okna, a ve střeše 1 vikýř. (...) V tomto sále, kde se divadlo provozuje, nebývá při hře žádných ohňostrojů použito.“

Na základě této prohlídky (motivované mmj. i smolným rokem 1881, kdy vyhořelo Národní divadlo v Praze a Ringtheatr ve Vídni), bylo nařízeno provést některá opatření zvyšující bezpečnost návštěvníků ponikelského divadelního sálu (druhý východ, nové zábradlí, nahrazení petro-

lejších lamp olejovými). Přisadilo si i příznačné „víceru občanů“ svým udáním úřadům, že Holubcův podkrovní sál není bezpečný.

Odrzem výše zmíněných obav a čile se rozvíjející spolkové činnosti v Poniklé je roku 1888 položení základního kamene nového sálu U Holubců, který byl přistavěn vedle stávající hospody a obchodu rodu Holubců (dnes čp. 224). Velkoryse pojatá stavba sloužila nejen tanečním zábavám, ale také jako tělocvična Sokolů a zejména jako divadelní sál, později i biograf.

Světlost uvnitř místnosti jest 14,50 m délky, 10 m šířky a 5,30 m výšky. Zadní částí místnosti této jest z prken 5 m hluboké přenosné jeviště vystavěné. Šatna jest do pravého úhlu k sálu tomu přistavěná. (...) Místnost tato jest osvětlena 13 okny, které měří 1 m šířky, 2 m výšky, jsou všechny na venek k otvírání nezamřížené. (...) K místnosti této jest vystavěná pro obyčejné taneční zábavy kurie pro hudebníky, ke které dřevěné schody z místnosti této vedou a ústějí zrovna u hlavních dveří. (...) Divadlo osvětluje se lampami petrolejovými a svíčkami, místnost se nevytápí a požární bezpečnost vykonává dobrovolný sbor hasičský tím, že ku každému představení 4 muže vyšle, mimo to o další bezpečnost postaráno tím je, že se v místnosti v šatně vždy větší nádoba s vodou a popelem nalézá.

Hurá do přírody

Po mizérii a úplném útlumu činnosti během první světové války propukla s ustavením Československé republiky nová mohutná renesance ponikelského divadla. Po celých dvacet let svobodného Československa bylo uváděno v průměru 10 premiér v sezóně. Zvláštní oblibě se těšily především operety a nový kult legionáře s sebou přinesl i velkolepé inscenace odrážející zkušenosti z nelehkých chvil světové války.

Domek pana Šíra „Vrškovskýho“ v dnešním sokolském areálu zachycený ve své prosté podobě i během divadelního představení, kdy se změnil třeba na luxusní zájezdní hostinec.

Právě v této době vznikaly asi nejvelkorysejší a nejvýpravnější hry v historii spolku. Například v den výročí šesti let existence republiky (28. 10. 1924) měla premiéru vlastenecká hra Bílý lev, na které se podílelo 70 účinkujících! Takováto monstrózní představení se do uzavřených prostor samozřejmě nemohla vměstnat, a proto se odbývala v přírodě.

Dle dochovaných zpráv se tak nejprve dělo na obecní návsi a později ve 30. letech bylo pro tyto účely zbudováno venkovní divadlo. Na jeho podobu vzpomíná pamětnice paní Irena Nechanická:

„Jako dospívající mládež jsme sledovali, jak se budoval areál „Na sokolovně“, kde se v přírodě využíval domek pana Šíra „Vrškovskýho“, a potom vedle Krafkových v tom svahu se dělala terasovitě sedadla a dole na rovině bylo jeviště. Celý ten areál byl oplocen 1,5 metrů vysokou jutovou látkou.“

Největší frajeřina je ale využívání domku pana Šíra „Vrškovskýho“, který sloužil hercům nejen jako zázemí, ale zároveň tvořil pevnou oporu nákladné výpravě (to když se například před tento domek předsazovaly kulisy jiných staveb). Ach, to muselo být velkolepé!

A ještě jedno, trochu pozapomenuté venkovní divadlo u nás máme – jeho z kamenů vyrovnané jeviště naleznete poblíž železničního viaduktu u Maříkova v Babím koutu. Prvně tam hráli přívrženci ochotníci (činní do roku 1952) pohádku Mikeš Lomidrevo v roce 1923.

Studie obnovy vyhořelého divadla za kostelem, na kterou, žel, roku 1953 nedošlo.

Ošklivý vánoční dárek z roku 1952

Ve zprávě z roku 1888 čteme, že se sál u Holubců nevytápí, ale to byla buď jen „kolaudační finta“, nebo opatření, které netrvalo věčně...

Jedna z nejtěžších ran ponikelskému ochotničení byla totiž uštědřena právě ohnivým živlem. Dne 25. prosince roku 1952 shořel sál hostince U Holubců. Požár scény, která sloužila múzám již 74 let, spolykal krom budovy také množství rekvizit a kulis, jakož i oponu (patrně) s výjevem Libuše věšticí – na rubové straně zcela popsánou jmény představení, která po jejím zdvihu byla inscenována. Oficiální zpráva z ponikelské obecní kroniky líčí události následovně:

„Dne 25. prosince v 15 hodin byl vyhlášen poplach k požáru. Promítání v kině u prádelny bylo ihned přerušeno s ohlášením, že v Poniklé vznikl požár. Stále se nevědělo kde, až cestou jsme zvěděli, že hoří sál. Každý spěchal, co mohl k požáru, aby pomohl proti ohni. Spěchalo se však zbytečně. Když přispěchali občané od zdola, byl již prohořelý strop i střecha. Bylo úplně bez větru a žár ohně šel přímo vzhůru, takže u samého požáru se dalo dobře chodit. Tím se také stalo, že nechtyl dům p. J. Holubce hostinec a dům souseda Jancáka. Také velká pomoc byla ve 30cm vrstvě sněhu na střechách, který při požáru roztál. Požár vznikl od kouřových rour, které vedly blízko kulis a nebyla tam ochrana proti požáru. Dvacátého pátého po obědě ochotníci, kteří večer měli hrát divadelní kus „Třetí zvonění“ na sále zatopili, aby bylo večer při divadle teplo. Zatopili, naložili plně do kamen a odešli; dělávalo se tak pokaždé v zimě před divadlem. Nechráněné roury se tentokrát asi rozpálily tak, že od nich chytily kulisy a další zařízení jeviště. Oheň byl zpozorován, až když vyrazil okny a střechou. Měl velmi dobrou potravu v suchém jevišti. Hasiči byli úplně bezmocní, poněvadž neměli vodu. Požární vodní nádrž, loni dokončená u školy, byla právě před dvěma dny proti vůli velitele hasičů V. Pičmana vypuštěna. Vypuštění nařídil předseda MNV Jan Nechanický z bezpečnostních důvodů pro děti, které na nádrži bruslily. Hasiči zapnuli stříkačku na potůček, co protéká obcí. Mělo to následek poškození stroje pro nedostatek chlazení. Tak byli přinuceni všichni nečinně přihlížet k zničení majetku ochotníků a celého sálu, ze kterého zbyly holé zdi a popel. (...) Škoda byla odhadnuta na 1 000 000 Kčs. (...)“

Přesná příčina požáru nebyla soudy jednoznačně prokázána, byť padly symbolické tresty pro zodpovědné osoby.

Ohnivý kohout tak na Boží hod symbolicky uzavřel těžký rok pro pana Holubce, majitele sálu, kterému byla během roku 1952 zlikvidována státní moc živnost. (Abychom byli přesní: Hostinská živnost panu Holubcovi zakázána nebyla, pouze mu byly zastaveny dodávky piva a limonád. Své podnikání tak ukončil po několika bezvýsledných protestech a stížnostech „na vlastní žádost“ s ironickým dovětkem „Pětiletce zdar!“) Snahy o obnovení a zvelebení vyhořelého sálu, k nimž se dochovala výkresová dokumentace, nebyly, žel, realizovány. Torso jediného skutečného divadla, které v Poniklé kdy bylo postaveno, tak po několika letech pustnutí využilo nově vzniknuvší JZD, které si zde vybudovalo kanceláře a zázemí. Tomuto účelu slouží budova dodnes.

Enklerovi vs. Kantýna

Do jisté míry překvapivě vyřešili ponikelská ochotníci situaci, kdy se po požáru ocitli bez divadelního sálu. Namísto přesunu do nedávno (roku 1949) vystavěného víceúčelového zařízení ponikelské přádelny (taneční sál s jevištěm a oponou, závodní jídelna, ubytovna...) si raději zvolili asyl v hostinci U nádraží (jinak též U Enklerů, U Trýznů) na Přívlači. Tedy v té době ještě v sousední vesnici, neboť Přívlači se stala součástí Poniklé až roku 1960. Příčinou této volby byla

Prívlačká opona Libuše věstící od Enklerů.

krom jisté rivality „hoření“ a „dolení“ Poniklé snad i krásná malovaná opona Libuše věstící, nalézající se v přívlačkém hostinci, jakož i prostornější jeviště i hlediště s lepším zázemím pro divadlo, než jaké nabízela „Kantýna“.

Ačkoliv přívlačký sál nabídl kvalitní zázemí, jeho nepříliš šťastná poloha je pro ponikelský soubor pochopitelně ztrátou. Ještě se tak prohloubilo jisté chřadnutí intenzity divadelní tvorby patrné již od sezóny 1949–1950. (Namísto dosavadních sedmi premiér ročně jsou nyní uváděny nanejvýš tři a později jen jeden kus do roka). Roku 1964 slaví J. J. Kolár stoleté výročí existence, to již v Kantýně. Při vzpomínce na slavnou minulost se však jistě ukrádají s obavou i otázky na budouc-

nost – a oprávněně, však mezi lety 1969–1979 a 1986–1996 se divadlo nehrálo).

Ale nyní už se zase čtvrt století hraje! A Kantýna je nám vlastně docela dobrá, byť nenabízí skoro žádný prostor za jevištěm a kolem jeviště. A byť estetika sálu a přísáhl zůstává zakleta kdesi v dobách dávno minulých.

Přestože se tedy divadlo stěhovalo po Přívlači i Poniklé do mnoha míst (a bylo jich ještě více, než kolik jsme jich vybrali do dnešního článku), nejpodstatnější nebyla ani barevnost opon, ani hloubka forbíny, ale fantasmie všech zúčastněných, herců i diváků.

■ Pro zpravodaj připravil Tomáš Hájek

Parametry hlavních divadelních sálů, které vedle sebe v Poniklé a Přívlači všechny tři krátce stály v letech 1949–1952, můžeme porovnat díky soupisu z roku 1949:

obec	Poniklá		Přívlači
počet obyvatel	1126		396
divadelní sál	Div. sál a kino „U Holubců“	Kulturní dům a závodní jídelna (Kantýna)	Div. sál v hostinci „U nádraží“
majitel	Josef Holubec	SEBA	Oldřich Trýzna (jeviště majetkem Sokola)
délka hlediště (m)	10,5	17,0 (s balkonem 21,0)	10,0
šířka hlediště (m)	10,0	8,1	10,0
výška hlediště (m)	4,0	4,9	5,0
sedadel v přízemí	212	cca 200	220
sedadel na galerii	0	cca 20	0
míst k stání	0	cca 30	50
míst celkem	212	cca 250	270
opona (m)	3,7 × 3,0	5,6 × 3,8	7,0 × 3,5
šířka jeviště (m)	10,0	6,0 (včetně zázemí 8,1)	10,0
hloubka jeviště (m)	3,7	4,5 (včetně zázemí 5,5)	4,0
výška jeviště (m)	3,5	4,0	4,0

Poníkelské posvícení 2022

17. září 2022 od 14 hodin
Muzeum krkonošských řemesel

Soutěž o nejkrásnější koláč,

*přines vlastní koláč ve 14:00hod., pochlub se
svým uměním, daruj do soutěže a vyhraj*

zábava pro děti,

*přived' synka, dcerku, půjč si dítě od sousedů,
ať si něco pěkného vyrobí*

ponikelští muzikanti

najdi noty a nalad' hlas

Poklady z Preložky IV.

Na prahu babího léta, které slibuje hrát opět všemi barvami, se dnes pokochejme těmi nejbarevnějšími krasavci, kteří roztahují svá křídla na lučních květech v okolí Preložky. Na svých vycházkách je objevil pan Vladimír Borde.

babočka admirál

babočka osiková

babočka paví oko

batolec duhový

bělásek řeřichový

otakárek fenyklový

soumračník rezavý

stužkonoska olšová

Literární putování

Libereckým krajem

Krajská
vědecká
knihovna
v Liberci

Za autorem oceněným korunním princem Rudolfem, překladatelkou Vrchlického básní do němčiny a ředitelem první zemské polepšovny v Čechách

Putování Horním Pojizeřím za zapadlými vlastenci jsme zakončili u Návarova pohledem na Železnobrodsko a cestou jsme vzpomněli dva autory s touto oblastí spojené – Josefa Krušinu ze Švamberka působícího v Jirkově a Josefa Aloise Koubelého v souvislosti s Držkovem.

V Držkově se na přelomu 19. a 20. století narodil dnes zapomenutý, ale ve své době uznávaný autor **Petr Kopal** (2. července 1834 – 30. ledna 1917, Praha). Stal se katolickým knězem a svou primici sloužil r. 1859 v kapli sv. Prokopa v Zásadě. Díky svému povolání často střídal místa pobytu, proto se v jeho tvorbě objevují motivy z různých regionů, mimo Podkrkonoší (**Farář z Černodolu**, 1897) též Jičínsko (**Matčina kletba**, 1877) či České Středoohoří. Některá z děl jsou spojena s krajinou jeho dětství, např. trilogie **Apoštol trhanů** (1909–1910). Ves Hrušov, kde se děj odehrává, je ve skutečnosti Kopalův rodný Držkov. Hlavní postava kněze Lánského má částečně autobiografické rysy. Domů se vrací také ve vzpomínkových knihách **Z mého života** a **Autobiografie**, která byla na jeho přání vydána až posmrtně.

Přestože se jedná o zajímavého autora, vlastní putování je výhodnější začít až v Podspálově. Nad ním se nachází ves Horská Kamenice, ve které pobýval **Jindřich Harapát Jizerský** (též Mošna Benešovský, 3. června 1859, Licibořice u Chrudimi – 21. ledna 1944, Praha). Poté přesídlil do Benešova u Semil, kde působil v letech 1896–1921 jako řídící učitel. Byl literárně činný, vydal samostatně tři knížky pro mládež: **Posel z hor** (1888), **Drobné listky** a **Obrázky a pověsti dějepisné**. Za literární příspěvky do almanachu *Kytice od Metuje* dostal po přijetí knihy do císařské knihovny poděkování korunního prince Rudolfa. Psal školní kroniku, která prý též „jevila stopy jeho básnického ducha“.

Po Riegrově stezce se vydáme podél Jizery kolem pramene Antala Staška, upraveného roku 1925, do Semil, o nichž jsme se též zmiňovali v souvislosti se Staškovým synem Ivanem Olbrachtem. V Semilech mají oba sousoší a pamětní desku v Husově ulici č. 2. Na semilském hřbitově nalezneme také Staškův hrob. Semily jsme zmiňovali i jako působiště Louise Křikavy, neuváděli jsme však českého právnického spisovatele **Václava Šedivu**, který se zde

Každý měsíc zveřejníme nový výlet za zajímavými literárními osudy a památkami našeho kraje.

Informace a podklady ke každé vycházce včetně mapy s trasou výletu naleznete vždy na našich webových stránkách a sociálních sítích. Vydejte se s námi objevit literární stopy v našem kraji!

www.kvkli.cz

Literární putování

Libereckým krajem

Krajská
vědecká
knihovna
v Liberci

narodil v roce 1861. Vystudoval jičínské gymnázium a práva na pražské univerzitě. Po praxi se stal notářem v Blovicích, kde r. 1905 zemřel. Pod pseudonymem Emin Bývalý vydal roku 1885 knihu **Solové výstupy**, v roce 1891 **Knihu veršů**.

Na zdejší zámku se narodila německy píšící autorka **Marie Kwaysser** (3. dubna 1849 – 18. prosince 1913, Smržovka). Studovala pedagogiku, hudbu a jazyky v Praze a působila jako soukromá učitelka. Po roce 1874 učila na školách ve Smržovce. Překládala též z češtiny (např. básně Jaroslava Vrchlického) a spolupracovala s řadou periodik. Je autorkou knihy **Balladen** (Balady, 1900), básní **Aus stiller Bergeswelt** (Z tichého světa hor, 1907) a **Märchen und Dichtungen** (Pohádky a básně). Její sestrou byla česky píšící autorka Johanna Nepomucena Čechová (1854, Sychrov).

Další semilský rodák, **Josef Vejvara** (1. prosince 1869 – 14. března 1946, Hradec Králové), musel pomáhat otci v krámku v Podmoklicích a během toho tajně četl staré noviny, do nichž zákazníkům balil zboží. Od třinácti studoval na měšťanské škole v Liberci, aby se naučil německy. Jeho těžké dětství popisuje L. Lukáš v knize *Literární místopis Semilská* takto: „... ze skromných úspor si objednával knihy, schovával je tajně v obchodě a opatřoval jmény svých spolužáků, na které by se mohl vymluvit, kdyby otec knihy našel. To se také jednou skutečně stalo a otec odevzdal knihy domnělým majitelům s nařízením, aby nemátli jeho synovi hlavu. Když otec zpozoroval, že se syn stále věnuje více četbě než obchodu, dal ho do učení v Králové Dvoře. Ale tam svou čtenářskou vášní způsobil více škody než užítka a jeho učebný pán ho poslal domů k otci, u kterého se doučil.“ Vejvara se nakonec stal redaktorem, mj. turnovské *Stráže na severu*, a nakonec *Národních listů*. Pochován je v Semilech. Napsal knihu **Opuštění lidé. Dělnické obrázky z Podhoří** (1893), ve které vyličil sociální poměry tehdejšího dělnictva ze vsí

u Semil – Slané, Bořkova, Podskalí u Benešova, Nedvězího apod. Z rodného kraje čerpal látku i k další knize **Život utrpením** (1893).

Ze Semil zamíříme do Benešova u Semil, který se stal nejen působištěm Jindřicha Harapáta Jizerského, ale též rodištěm dvou autorů. **Josef Novotný** (podle J. Jungmanna narozen roku 1807), se po studiích v Jičíně a v Praze stal vychovatelem ve Vídni a psal do časopisů *Čechoslav*, *Včela*, *Věvec* a *Časopis Českého musea*.

Zajímavým benešovským rodákem, věnujícím se spíše odborné literatuře, byl **Josef Kousal** (15. ledna 1856 – 24. října 1935, Praha), katolický kněz, působící od roku 1883 jako duchovní správce trestnice na Borech. Zabýval se sociálními otázkami, psal do českých i německých periodik, v cizině studoval polepšovacích a kárných ústavů a zkušenosti uveřejnil v mnoha knihách s vězeňskou tematikou. Roku 1888 byl jmenován ředitelem první zemské polepšovny v Čechách, po čase se stal farářem mj. v Mříčném u Jilemnice, v níž je památkou na jeho působení socha sv. Václava, kterou dal postavit svým nákladem. Napsal též vánoční hru se zpěvy **Štědrý den** (1885) či cestopis z Palestiny **Šest neděl v Orientě. Dojmy z cest** (1902).

Poslední zastávkou budou Čikvásky, kde se 22. května 1861 narodil, v l. 1923–31 na odpočinku žil a 27. května 1931 zemřel řídící učitel **Josef Janoušek**. Byl význačným politickým a osvětovým pracovníkem Podkrkonoší. Nějakou dobu zastupoval okresy semilský a železnobrodský na zemském sněmu. Janoušek napsal velké množství humoristických příspěvků do *Švandy dudáka*, *Humoristických listů*, *Šípů*, *Humoristického kalendáře* a především do semilských *Hlasů z Cimbalu*, v jejichž redakční radě zasedal.

Marek Sekyra, Františka Dudková Párysová

Výletní mapa

mimo trasu:

Držkov – rodiště P. Kopala, působiště J. A. Koubleho

Horská Kamenice – působiště J. Harapáta Jizerského

→ **Start** – Podspálov – pramen A. Staška

→ **2)** – Benešov u Semil – rodiště J. Novotného a J. Kousala, působiště J. Harapáta Jizerského

→ **3)** – Čikvásky – rodiště J. Janouška

→ **Cíl** – Semily – rodiště I. Olbrachta, V. Šedivy, M. Kwaysser a J. Vejvary, působiště A. Staška a L. Křikavy

Hasiči radí občanům Aby v přírodě nehořelo!

Lesní požár je požár, který začne v lese, nebo mimo les a do lesa se následně rozšíří. Jedná se o nežádoucí hoření zasahující velké plochy se závažným dopadem na chráněné zájmy, tzn. život, zdraví, majetek a životní prostředí.

Obecně lze lesní požáry rozdělit na podzemní (šíří se často do hloubky kolem kořenů např. proschlém humusu nebo rašeliništích). Pozemní v našich podmínkách se vyskytuje nejčastěji a zasahuje pozemní kryt (tzn. hrabanku, trávu, mech) a korunový (jeho hlavním nebezpečím je vysoká rychlost šíření ve větvích stromů). Lesní požáry vznikají působením přírodních živlů (např. blesk, samovznícení), technických nebo technologických závad (spadlé dráty elektrického vedení nebo poruchy na strojích), ale nejčastější příčinou je nedbalost či úmysl člověka (odhození nedopalku, žhárství).

Podle lesního zákona (zákon č. 289/1995 Sb.) je v lesích zakázáno kouřit, rozdělávat nebo udržovat otevřené ohně a tábořit mimo vyhrazená místa a odhazovat hořící nebo doutnající předměty. V případě porušení zákona může být viníkovi uložena pokuta do výše 15 000 Kč. Navíc likvidace lesních požárů je pro hasiče nebezpečná, zdlouhavá, materiálně i fyzicky náročná činnost.

Nejen z těchto důvodů je v lese více než kde jinde potřeba dodržovat základní preventivní zásady chování.

HASIČI RADÍ:

- ▶ V lese nikdy nekuřte.
- ▶ Oheň rozdělávejte jen na vyhrazených místech.

- ▶ Za silného větru nebo v období extrémního sucha v přírodě nebo na volném prostranství oheň vůbec nerozdělávejte.
- ▶ Ohniště vzdalte nejméně 50 metrů od okraje lesa a v dostatečné vzdálenosti od budov a všech dalších hořlavých věcí (stoh, suché listí, kořeny stromů, větve apod.).
- ▶ Ohniště bezpečně oddělte od okolního prostředí – např. obložení kameny, obsypáním pískem, vyhloubením zeminy a v případě většího ohně oddělte až metr širokým pruhem, který zbavte veškerých hořlavin.
- ▶ K zapálení nebo udržování ohně v žádném případě nepoužívejte vysoce hořlavé látky jako např. benzín, naftu či líh.
- ▶ Nachystejte si předem prostředek pro hašení, kdyby se oheň vymkl kontrole (hasicí přístroj, dostatek vody, písek, hlínu apod.).
- ▶ Oheň nenechávejte ani chvíli bez dozoru a nikdy do něj nevhazujte výbušné předměty.
- ▶ Děti nenechávejte u ohniště bez dozoru dospělé osoby.
- ▶ Ohniště řádně uhasťte, nejlépe prolijte vodou, popřípadě zasypejte zeminou. Při vašem odchodu se z ohniště nesmí kouřit a popel i půda pod ohništěm musí být chladné.
- ▶ Pokud se vám přes veškerou opatrnost situace vymkne kontrole, volejte hasiče prostřednictvím tísňové linky 150 nebo 112.

■ **Michaela Stará, HZS LK**

MÁTE V RODINĚ ALZHEIMEROVU CHOROBU? PORADÍME, PŘIJEDEME, POMŮŽEME

V Semilech začala pracovat nezisková organizace Arbo de Vivo, která se na problematiku péče o osoby s Alzheimerovou chorobou specializuje. Není nutné, abyste na řešení zůstali sami. Naši zaměstnanci mají s řešením potřeb při Alzheimerově chorobě dlouholeté zkušenosti, získané v pobytových i terénních sociálních službách. Můžete si s námi promluvit o své situaci, můžeme vám poradit, jak nastavit péči, jak upravit byt, jak s vaším nemocným příbuzným komunikovat, jak o něj pečovat. Většinu činností vám dokážeme sami zajistit přímo v místě vašeho bydliště. Jsme registrovaným poskytovatelem sociálních služeb. Neváhejte se na nás obrátit! Poradenství je poskytováno bezplatně. Najdete nás každé úterý od 10 do 14 hodin na Riegrově náměstí v Semilech, v budově VZP nebo na internetu: www.arbodevivo.cz. A v případě potřeby za vámi přijedeme.

■ **Ivana Tesařová, sociální pracovníce Arbo de Vivo, z.ú.**

tel. 720 067 455
e-mail: socialni@arbodevivo.cz

ARBO DE VIVO,
ZAPSANÝ ÚSTAV

Babí léto v Krkonoších plné zážitků

Léto se v září své nadvlády nad horskou přírodou nevzdává, dny jsou ještě dost dlouhé a přejí výletům. Stále hřejivé sluneční paprsky už ale pomalu barví krkonošská údolí do podzimních odstínů. Smilkové louky zlátnou a hřebeny zahřívá fialová vřesová peřina. Občas padne mlha a z bílého moře vystupují jen vrcholky nejvyšší... Takovou pohádku píše babí léto v Krkonoších.

Prázdniny jsou pryč, ale víkendová dobrodružství čekají. Utečte do náruče přírody, kterou nikde jinde na světě neuvidíte, nebo si vyberte z další nabídky zážitků a aktivit pro volné dny.

Září přeje výletům

Hory se po letních prázdninách vyčistí a nadechnou. Využijte toho, vyrazte klidně na Sněžku, pramen Labe nebo k Mumlavskému vodopádu. Projděte se Špindlerovým Mlýnem, vyjedte na Benecko, odpočiňte si v Janských Lázních, nebo objevte Křišťálové údolí. Kudy kam na jednodenní výlet vám rádi poradíme.

<https://www.krkonoše.eu/babi-le-to-kouzli-v-krkonosich>

Využijte Krkonošské cyklobusy

Turistické autobusové linky jezdí i během září, a to ve čtvrtek, sobotu,

neděli a na svatého Václava. Přepraví vás s kolem i bez něj, na hřebeny i do podhůří. Svezete se na Pomezky, Zlaták, Špindlerovku nebo k baroknímu Kuksu? V jízdních řádech si vždy ověřte, která linka přepravuje kola a která je pouze pro pěší.

<https://www.krkonoše.eu/krkonosske-cyklobusy>

Ulovte s dětmi další razítka ve hře Pohádkové Krkonoše

Pokud jste se o prázdninách pustili do sbírání razítek, směle pokračujte. Razítkovací hru můžete hrát až do konce října. Ještě naši brožurku nemáte? Hravý sešit Pohádkové Krkonoše je k prodeji v informačních centrech a na razítkovacích místech za 70 Kč. Otevře vám širokou nabídku aktivit a výletů pro celou rodinu. 30 míst = 30 tipů na výlet = 30 razítek. Odměnu ale získáte již za razítka tři.

Jen pozor, některá místa s koncem léta upravují svou provozní dobu, sledujte proto web pohadkove.krkonoše.eu pro aktuální informace.

Za příběhem krkonošské perli po trati Pojizerský Pacifik

Provoz na lokálce mezi stanicemi Martinice v Krkonoších–Jablonec

nad Jizerou je celoroční. Svezte se podél Jizery po trati, kterou nechal vystavět Jan hrabě Harrach na konci 19. století. Železniční muzeum na martinickém nádraží je otevřené vždy o víkendu, je tedy ideální zahájit výlet zde. Dozvíte se mnoho zajímavého o trati i o celém unikátním areálu železniční stanice. Pokud jedete s dětmi, doporučujeme vystoupit v Poniklé. Ze zastávky se vydejte směrem vzhůru za příběhem krkonošských perel, do firmy Rautis. Je to sice 2 km do kopce, ale čeká vás exkurze do výroby perličkových vánočních ozdob, vlastnoruční výroba jedné hvězdičky a krámek plný trpytivé krásy. Když během září předložíte jízdenku z vláčku, budou mít děti vstup na exkurzi zdarma.

<https://www.krkonoše.eu/pojizersky-pacifik>

Vyrazte s kamarády na Krkonošskou pivní stezku

Pět pivovarů a pět originálních piv z krkonošské vody spojuje Krkonošská pivní stezka. Až do konce září máte možnost projít se po jedné ze dvou připravených tras, za ochutnaná piva získávat razítka a vyhrávat odměny. Tou největší odměnou vám však jistě bude putování po krásných partiích našich hor spojené s jedinečným gastronomickým zážitkem. Zdolání stezky si nejlépe rozložte na dva dny, ať máte dost času a sil vše vychutnat doslova plnými doušky.

<https://www.krkonoše.eu/krkonosska-pivni-stezka>

Další tipy, užitečné a aktuální informace z celého regionu najdete na www.krkonoše.eu.

■ **Alena Cejnarová, Krkonoše – svazek měst a obcí, Destinační společnost pro TO Krkonoše**

www.krkonoše.eu
www.svazek.krkonoše.eu
www.pohadkove.krkonoše.eu
www.facebook.com/Krkonoše.eu
www.instagram.com/krkonoseeu
https://twitter.com/Krkonoše_eu

MINIPUSINKY A PUSINKY PONIKLÁ Nábor nových cheerleaders

**CHCEŠ PATŘIT TAKÉ DO TÝMU?
CHCEŠ SE UČIT NĚČEMU NOVÉMU?**

Pak neváhej a přijď mezi nás

Vúterý 6.9.2022 v15:00 hodin do ZŠ Poniklá...

Bližší informace: Martina (tel: 608 804 366)

Moc se na Tebe těšíme, tak neváhej a přijď mezi nás.....:-)

Trenérky Andy, Kačka, Lenka a Martina

TJ Sokol Poniklá oznamuje:

cvičení pro všechny, kteří si chtějí protáhnout tělo!

každé **pondělí** od 19.00 do 20.00 s **Martinou**
každý **čtvrtek** od 18.30 do 19.30 se **Šárkou**

Akce září–říjen 2022

KULTURNÍ, SPOLEČENSKÉ A SPORTOVNÍ AKCE

Program našich fotbalistů na podzim 2022

Muži

datum a čas	domáci	hosté
20.8.2022 17:00	TJ Sokol Zálesní Lhota	TJ PONIKLÁ
27.8.2022 17:00	TJ PONIKLÁ	TJ Sokol Stružinec/FC Lomnice B
3.9.2022 17:00	TJ Sokol Nová Ves nad Popelkou	TJ PONIKLÁ
11.9.2022 17:00	Jiskra Libštát	TJ PONIKLÁ
17.9.2022 16:30	TJ PONIKLÁ	1.FC TATOBITY
24.9.2022 16:30	FK Turnov B	TJ PONIKLÁ
1.10.2022 16:00	TJ PONIKLÁ	TJ Sokol Horní Branná
15.10.2022 15:30	TJ PONIKLÁ	TJ Sokol Martinice
22.10.2022 15:30	TJ SOKOL Mříčná	TJ PONIKLÁ
29.10.2022 14:30	TJ PONIKLÁ	TJ Sokol Horka

Mladší přípravka

1. kolo 11. 09. 2022 09:30

datum a čas	domáci	hosté	hřiště
11.9.2022 9:30	TJ PONIKLÁ	TJ So Nová Ves / Košťálov-Libštát	Poniklá
11.9.2022 10:15	TJ PONIKLÁ	FK Košťálov - Libštát.	Poniklá

2. kolo 18. 09. 2022 09:30

datum a čas	domáci	hosté	hřiště
18.9.2022 9:30	TJ PONIKLÁ	FK Sedmihorky A	Semily
18.9.2022 10:15	TJ PONIKLÁ	FK Sedmihorky B	Semily

3. kolo 25. 09. 2022 09:30

datum a čas	domáci	hosté	hřiště
25.9.2022 9:30	TJ PONIKLÁ	SK Semily	Studenec
25.9.2022 10:15	TJ PONIKLÁ	SK Studenec	Studenec

4. kolo 02. 10. 2022 09:30

datum a čas	domáci	hosté	hřiště
2.10.2022 9:30	SK Studenec	TJ PONIKLÁ	Roztoky
2.10.2022 10:15	TJ Sokol Horní Branná	TJ PONIKLÁ	Roztoky

5. kolo 09. 10. 2022 09:30

datum a čas	domáci	hosté	hřiště
8.10.2022 9:30	TJ PONIKLÁ	TJ Sokol Pěnčín.	Mírová
8.10.2022 10:15	TJ PONIKLÁ	SK Mírová / So Rovensko	Mírová

6. kolo 16. 10. 2022 09:30

datum a čas	domáci	hosté	hřiště
16.10.2022 9:30	TJ PONIKLÁ	FC Lomnice nad Popelkou	Lomnice
16.10.2022 10:15	TJ PONIKLÁ	SK Studenec	Lomnice